

paa den ene Side som det, for hvilket fuld Erstatning skulde gives, fordi man antog, at hvad der var requireret af Øvrighedene, i alt Fald langt mindre maatte betragtes som en tilfældig Krigsskade end alt Andet, og at Beviset her overalt virkelig kunde føres, ikke blot et saadant Beviis, som man efter Omstændighederne vilde kalde fuldstændigt, men at det kunde føres paa en ganske anden Maade end Beviset for den øvrige Skade. Derimod har man foreslaaet, i den øvrige Skade, selv naar den maatte betragtes som beviislig, at decortere noget vist lidet, og, forsaavidt det ikke engang kunde bringes til en saadan Grad af Sandsynlighed, hvormed man i saadanne Tilfælde maa lade sig nøie, og vilde tage for et Beviis, maatte man afspørge endnu Mere i Fordringen eller efter Omstændighederne slet Intet give for den. Dette forekommer mig virkelig at være et meget sundt og rigtigt Princip. Der er allerede antydet saa Meget her under Forhandlingerne, som viser Banse- ligheden af strengt at bevise den Skade, som Enhver skal have lidt, og jeg behøver i den Henseende ikke at recurrere til den sidste ærede Tale, som meente, „at det Beviis, han anførte, dog var saa godt som det i denne Hurs- lumhet kunde tilveiebringes.“ Det ligger i Tingenes Natur, at under en fjendtlig Occu- pation det strenge Beviis, som man kunde for- dre under andre Omstændigheder, naar der er Tale om Erstatning, aldeles ikke kan forskaffes, ligesaa lidt som det i mange Tilfælde vil være muligt under en saadan Tilstand at godtgjøre Andet, end at man har lidt Tab af en vis Art, uden at kunne føre et fuldstændigt Beviis for Tabets Omfang. Naar jeg saaledes har seet blandt de vidtløftige Papiere, som Udval- get har havt til Gjennemsyn, at man atter- sterer, at de borttagne Creaturer have været saa og saa meget værd, og at der er Mænd, som vilde beedige dette, saa siger jeg til mig selv, med al mulig Agtelse for disse Mænd, kunne de kun beedige, at der er borttaget saa og saa mange Creaturer, som virkelig have været til, men at de kunne beedige, at hvert af disse Creaturer netop har været 50, 60 eller 70 Rbd. værd, det troer jeg ikke, at Nogen kan beedige (So! So!). Beedige, efterat Fjen-

den for flere Maanedes har taget Creaturer, hvis Idenitet de skulde have ondt ved at be- vise? Hvor kan en Mand, ja selv hans næ- neste Nabo, med sin Gud bekræfte hvilke Va- rer ere borttagne af en Kjøbmands Bou- tik, og hvormed de virkelig vare værd. Man kan vide, at den eller den Mand har lidt Tab ved at miste det og det Chatol, den og den Commode; men, hvorledes kan man beedige, at det og det Chatol og den og den Commode er saa og saameget værd; en saadan Beviisfø- relse vil jeg see paa. Igrunden løber det Prin- cip, som Veile Amt har fulgt, og som min ærede Nabo tilhøre, som hører til Minoriteten (Stoekfeth) ud paa Gt. Jeg troer, at, der- som Amtscomiteerne vilde gaae frem med den yderste Strengthed med Hensyn til Beviser, vil man være mindre vel tjent med, naar der for- dres et fuldstændigt Beviis for at kunne faae Erstatning, end man vil være, naar der med Hensyn til løse Effecter og Varer, hvis Bort- tagelse af Fjenden bringes til en høj Grad af Sandsynlighed, gives Erstatning med 25 eller 33 pCt. Rabat. Det er min Formening om Sagen, og derfor har jeg fulgt, og troet, at det laa i Sagens Natur, at man hellere burde følge de Regler, som Veile Amt har opstillet, end de Regler, som Lovudkastet foreslaaer, hvoraf Erstatningens Omfang gjøres afhængig af en Beviisførelse, som enten Intet faaer at betyde, eller som i mine Tanker maa blive mangelfuld. — Men, hvad enten man slaaer ind paa den ene eller den anden Vej, forekommer det mig utvivlsomt, at der aldrig burde have været Tale om, at de, som ville gaae ad den ene Vej, viste et mere broderligt Sind, end de, som vilde gaae den anden. Her kan ikke være Tale om, at de ville berøve de skadelidte Egne den Erstatning, som i dette enkelte Tilfælde maa gives dem, for det Første fordi det er en Sandhed, at den Landsdeel, som 2 Gange har været occuperet af Fjenden, har lidt saa- meget, at den vel kunde trænge til en Hjælp, til en Gave, til en Erstatning fra de andre Landsdele; dernæst fordi der gives Ord og Løfter, som Folket, naar de først ere udtalte af Regjeringen, ikke kan desavouere, uden at der skulde være nogen særlig, meget skjellig Grund dertil. Folket er bundet ved den Kongl.